

Reglement van krijgstucht of discipline voor het krijgsvolk te lande der Vereenigde Nederlanden.

<https://hdl.handle.net/1874/322140>

REGLEMENT

VAN

KRIJGSTUCHT OF DISCIPLINE

VOOR HET

KRIJGSVOLK TE LANDE

DER

VEREENIGDE NEDERLANDEN.

INLEIDING.

§ 1.

De krijgstucht bestaat in de hoogstmogelijke orde, in de allerspoedigste uitvoering der gegevene bevelen, zonder de minste tegenspraak, en in de onvermijdelijke bestraffing der geringste nalatigheden of misslagen; zoo als ook der per-

Reglement van Krijgstucht, enz.

sonen, welke dezelve bedreven hebben, of hunnen plicht in het nakomen der voorgeschrevene orders verzuimen; terwijl eene volstreckte, lijdelijke gehoorzaamheid van den mindere aan den meerdere er de grondslag van is.

§ 2.

Daar de Godsdienst de bron is van alle geluk, deugd, waren moed en troost, moet ook in den kriegsstand een ieder zich tot betrachtting derzelve en tot eene zedige levenswijze bevljtigen: de godslasteringen, het vloeken en zweren moeten worden nagelaten; en zullen de meerderen hierin, en in al wat de handhaving der goede zeden kan bevorderen, hunne minderen met een goed voorbeeld voorgaan, en alle buitensporigheden algemeen vermeden moeten worden.

§ 3.

De beste eensgezindheid behoort ook in de landdienst plaats te hebben; alle partijenschappen moeten vermeden worden, en regtvaardigheid het rigtsnoer van alle daden zijn; een ieder moet met genoeg en zonder morren zijn' plicht doen, zich tot eigene en anderer verbetering, en tot voorkoming van elkanders misstappen be-

Reglement van Krijgstucht voor

vlijtigen; de ongemakken geduldig verduren; elkander wederkeerige achting toedragen, en eenstemmig tot het welzijn en de eer van een' ieder in het bijzonder en van een korps in het algemeen, en dus ook tot het welbetrachten van 's Lands dienst medewerken.

EERSTE HOOFDSTUK.

Algemeene Bepalingen.

Art. 1.

De ondergeschiktheid is de ziel van de militaire dienst; derhalve is elk militair, van wat rang en staat hij zij, gehouden, zijnen meerderen in rang, en ingeval van gelijken rang, zijnen meerderen in dienstjaren, allen eerbied en gehoorzaamheid te bewijzen.

Art. 2.

Ook buiten de dienst zal een behoorlijke eerbied van den mindere tot den meerdere moeten worden in acht genomen; doch de overtredingen tegen de krijgstucht zullen echter altijd als zwaarder worden beschouwd, wanneer zij in de dienst of onder de

wa-

het Krijgsvolk te Lande.

wapenen, dan wanneer zij buiten dezelve be-
gaan zijn.

Art. 3.

Elk militair is verplicht, in de dienst de orders, hem gegeven door dengenen, die boven hem gesteld is, terstond en zonder daartegen te redeneren, te gehoorzamen en getrouwelijk te volbrengen; behoudens het regt, om, wanneer hij zich door die orders bezwaard vindt, daarna zijne klagten in te brengen.

Art. 4.

Alle kommanderende officieren der korpsen zijn verantwoordelijk voor de onbehoorlijke conduites hunner onderhoorigen, voor zooverre zij, door eene al te groote toegevendheid of onachtzaamheid, daarvan als medeoorzaken kunnen worden gehouden.

Art. 5.

Alle officieren en onder-officiieren zijn verplicht, om met de zoodanigen, welke zich in den drank mogten hebben te buiten gegaan, voorzigtig te handelen zich met hen in geene woordenwisseling in te laten, veelmin hen te slaan of te mishandelen, tot voorkoming van grootere misdrijven; maar zijn

Reglement van Krijgstucht voor

gehouden, hen met goede woorden, of anders door dwangmiddelen, in eene der wachten te brengen, wanneer dezelve nuchteren geworden zijnde, naar behooren kunnen worden gecorri-geerd of gestraft.

Art. 6.

Alle officieren en onder-officieren, welke hunnen plicht, in Art. 5. omschreven, te buiten gaan, zullen worden gestraft naar mate van de omstandigheden.

Art. 7.

Elk militair, welke zich aan excessen of baldadigheden schuldig maakt, waardoor aan vreedzame burgers of ingezetenen in hunne personen of goederen eenig nadeel is toegebracht, zullen, behalve de straf, hun deswege op te leggen, gehouden zijn te vergoeden de schade, door hen veroorzaakt, hetgeen hun, indien de benadeelde zulks mogt verkiezen, bij drage-lijke paaijen van hunne soldijen of traktementen zal worden afgehouden.

TWEEDE HOOFDSTUK.

Overtredingen tegen de Krijgstucht.

Art. 8.

Aan overtredingen tegen de krijgstucht maken zich schuldig:

Art. 9.

Al wie in hooger rang gesteld zijnde, zich eenige feitelijkheden of honende uitdrukkingen tegen zijn' ondergeschikte veroorlooft, of ook eene onbehoorlijke correctie tegen denzelfven uitoefent of doet uitoefenen.

Art. 10.

Al wie, uit losheid of onachtzaamheid, verzuimt uit te voeren, hetgeen, waartoe hij gekommandeerd is, of te volbrengen de orders, welke aan hem door iemand in hooger rang gesteld, gegeven zijn; ook dan zelfs, wanneer die order bestaat in het uitvoeren of doen uitvoeren van eene geordonneerde straf.

Art. 11.

Al wie zich niet voegzaam onderwerpt aan

Reglement van Krijgstucht voor

het ondergaan van de geordonneerde straf of correctie.

Art. 12.

Al wie geene genoegzame vigilantie betoont, om zich in cas van alarm onder de wapenen te begeven, of uit onachtzaamheid verzuimt, de verschillende appellen, wachten, exercitiën, monsteringen, of inspectiën, waartoe hij gecommandeerd is.

Art. 13.

Alle onder-officieren of soldaten, welke, zonder in dienst te zijn, of zonder speciale permissie, zich op straat bevinden, nadat de taptoe geslagen is.

Art. 14.

Al wie op de wacht of in de dienst beschonken wordt bevonden.

Art. 15.

Alle schildwachten, welke in tijd van vrede niet op hunne posten, of daarop slapende of beschonken worden bevonden, wanneer namelijk daaruit geene schadelijke gevolgen zijn voortgevloeid, alsmede eene schildwacht, welke aan zijn consigne niet heeft voldaan.

Art.

het Krijgsvolk te Lande.

Art. 16.

Al wie zijne meerderen oneerbiedig behandelt, kwalijk bejegt, tegen dezelve mort, zich onbetamelijke uitdrukkingen tegen hen veroorlooft, of zich met woorden of gebaren over hunne behandeling onvergenoegd betoont.

Art. 17.

Al wie in tijd van vrede boven zijn verlof uitblijft, doch binnen vier weken vrijwillig en zonder achterhaald te zijn, terugkomt of zich aangeeft.

Art. 18.

Alle onder-officieren en soldaten, die in tijd van vrede voor de eerste maal gedeserteerd zijn, doch binnen vier weken vrijwillig en zonder achterhaald te zijn, terugkomen of zich aangeven.

Art. 19.

Al wie verkoopt, verpandt, ruïneert of verwaarloost de kleine monteringstukken, of uit luiheid of onachtzaamheid verzuimt na te komen, hetgeen omtrent het uiterlijke voorkomen en zindelijkheid in kleeding en wapenen is geordonneerd.

Art.

Reglement van Krijgstucht voor

Art. 20.

Al wie zich schuldig maakt aan kijverijen en vechterijen, hetzij met hunne kameraden onderling, of met de burgers of ingezetenen; of wie geringe excessen, baldadigheden of insolentiën pleegt op straat, of in burgerhuizen of drinkwinkels, voor zooverre dezelve uit dronkenschap, brooddronkheid, of losbandigheid zijn geschied.

Art. 21.

Al wie zich aan ligte strooperijen schuldig maakt.

Art. 22.

Alle onder-officieren of mindere militairen, die zich, zonder schriftelijke toestemming van den kommanderenden officier van het korps, in den huwelijken staat zullen hebben begeven.

Art. 23.

Al wie, zonder daartoe bevoegd te zijn, aan de gearresteerden eenigen kost of drank brengt of bezorgt.

Art. 24.

Al wie zich in den drank te buiten gaat, of zich aan liederlijke conduites overgeeft.

Art.

het Krijgsvolk te Lande.

Art. 25.

Wanneer een zoodanige, als in Art. 23 bedoeld wordt, na herhaalde vermaningen, zich niet bert, zal hij door den kommanderenden officier met een briefje van ontslag mogen worden weggezonden, mits zich daaromtrent gedragende naar de bepaalde voorschriften, en na bekomene autorisatie van het Departement van Oorlog.

Edoch zoo een officier zich in voege voorschreven te buiten gaat, zullen de kommandanten der korpsen verplicht zijn, zulks te brengen ter kennis van hetzelfde Departement, ten einde daaromtrent zoodanig te disponeren, als zal bevonden worden te behooren.

Art. 26.

Hetzelfde zal plaats hebben ten aanzien van al zulke officieren of onder-officieren, dewelke zich aan grof spelen en het maken van onbehoorlijke verteringen schuldig maken.

Art. 27.

Buiten en behalve de hiervoren opgenoemde overtredingen tegen de krijgstucht, behooren eindelijk nog hiertoe, en moeten als zoodanig gestraft worden, de overtredingen tegen alle

voor-

Reglement van Krijgstucht voor

voorschriften en reglementen van politie en inwendige dienst, bereids gearresteerd of nog te arresteren, en in het algemeen, schoon hier niet bij name genoemd, alle zoodanige handelingen en gedragingen, welke met de instandhouding eener goede discipline en krijgstucht in de militaire dienst onbestaanbaar zijn.

DERDE HOOFDSTUK.

Van de Straffen.

De straffen zullen zijn de navolgende:

Art. 28.

Voor officieren van allen rang.

De provoost, ten hoogste gedurende den tijd van veertien dagen, met of zonder acces.

Kamerarrest, met of zonder acces, ten hoogste gedurende den tijd van twee maanden.

Art. 29.

Voor onder-officieren en die met dezelve gelijkstaan.

Degradatie voor den tijd, dat hij den kommanderenden officier van het korps blijken zal onverbeterd te zijn; het cachot of gat, ten hoog-

het Krijgsvolk te Lande.

hoogste gedurende vier dagen, met of zonder verzwaring van te water en te brood.

De provoost, ten hoogste voor veertien dagen, hetzij op den gewonen kost, hetzij te water en te brood om den anderen dag.

De straf op de politiekamer, ten hoogste gedurende veertien dagen.

Enkel arrest in hunne kamer, ten hoogste voor drie weken.

Het kwartierarrest, ten hoogste gedurende eene maand.

Stadsarrest, gedurende twee maanden.

Art. 30.

*Voor de soldaten, tamboers, pijpers en
halvemaanblazers.*

Het cachot of gat, gedurende vier dagen te water en te brood, of gedurende acht dagen, om den anderen dag te water en te brood, en daarbij gesloten in de boeijen met gelijke tuschenpoozingen.

De provoost, ten hoogste gedurende veertien dagen, hetzij op den gewonen kost, of te water en te brood om den anderen dag, hetzij met of zonder sluiting in de boeijen.

De

Reglement van Krijgstucht voor

De straf- of politiekamer, ten hoogste gedurende drie weken.

Het kwartierarrest, ten hoogste gedurende eene maand.

Het stadsarrest, ten hoogste gedurende twee maanden.

Het doen van strafwachten, strafexerceren, werktoeren in de chambrée en in het kwartier of in de stad.

Art. 31.

Zoodanige soldaten, tamboers, pijpers en halvemaanblazers, als door herhaalde overtredingen, ongehoorzaamheid of liederlijkheid, blijken zullen onvatbaar te zijn voor het gevoel van eer, zullen door den kommanderenden officier van het korps, op voordragt van den kommanderenden officier der compagnie, in eene afzonderlijke of tweede klasse worden geplaatst, totdat zij voldoende bewijzen van beterschap zullen hebben gegeven. En zal, zoowel hunne plaatsing in die afzonderlijke klasse, als hun ontslag uit dezelve, bij het batalion op de order bekend worden gemaakt.

Alleen voor diegenen, welke tot deze klasse behooren, en slechts zoo lang als zij in dezelve

ge-

het Krijgsvolk te Lande.

geplaatst blijven , zullen , buiten en behalve de bovengemelde straffen , nog kunnen worden geordonneerd:

Rietslagen , ten getale van vijftig , met het wegzenden met een briefje van ontslag , onder de daaromtrent reeds bepaalde of nog te bepalen voorschriften.

Rietslagen , ten hoogste ten getale van vijftig.

Klingslagen , ten hoogste ten getale van vijftien.

Art. 32.

De straf van riet- en klingslagen wordt op dezelfde wijze uitgeoefend, als bij het Crimineel Wetboek voor de Landmagt is bepaald; doch slechts binnen 's kamers, of in de kazernen, of voor de compagnie bij het appèl , en nimmer voor het front van het korps of van de parade.

Art. 33.

De straf van slagen met het wegzenden met een briefje van ontslag , bestaat in het doen geven van vijftig rietslagen voor de compagnie, en het aldaar doen voorlezen en ter hand stellen van een schriftelijk declaratoir, inhoudende den naam en het signalement van den persoon, aan wien het wordt afgegeven, het korps waarbij, en den tijd hoe lang hij

Reglement van Krijgstucht voor

heeft gediend, benevens de overtreding door hem begaan, ter oorzaak waarvan hij voor de militaire dienst ongeschikt verklaard en uit dezelve ontslagen wordt, met order, om zich niet weder bij het korps te vervoegen. En zal voorts een dubbel van hetzelfde declaratoir worden bezorgd aan het bestuur der stad of plaats, alwaar de weggezondene het laatst heeft gewoond.

Art. 34.

Aan geen' soldaat zullen, buiten de uitzondering in het volgende Artikel gemeld, eenige riet- of klingslagen mogen worden gegeven, dan na een summier onderzoek op autorisatie en order van den kommanderenden officier van het korps, in tegenwoordigheid van den kapitein] of kommanderenden officier der compagnie, dewelke, na den afloop der straoefening, daarvan aan den kommanderenden officier van het korps zal moeten rapport doen.

Art. 35.

Aan den kapitein of kommanderenden officier van de compagnie, en aan niemand anders van een' minderen rang, is het regt toegekend, om, tot onderhouding der orde en
krijgs-

het Krijgsvolk te Lande.

krijgstucht, aan soldaten, welke dezelve hebben overtreden, riet- of klingslagen te doen geven; met dien verstande echter, dat zulks nooit en in geen geval hoegenaamd zal mogen te boven gaan het getal van 25 rietslagen of 10 klingslagen; dat een summier onderzoek de straoefening zal moeten voorafgaan, en dat dezelve alleen vermag plaats te hebben bij zware overtredingen, in tegenwoordigheid van den kapitein of kommanderenden officier van de compagnie, en onder bepaling, dat dadelijk na den afloop daarvan aan den kommanderenden officier van het korps rapport zal moeten worden gedaan.

Art. 36.

Geene provoost- of cachotstaffen kunnen aan den soldaat worden opgelegd, dan door den kapitein of kommanderenden officier van de compagnie, en door de hoogere officieren van het korps, en niet dan na bekomen autorisatie van den kommanderenden officier van het korps.

Art. 37.

De strafwachten, het strafexerceren, de onderscheidene werktoeren, het stads- en kwartierarrest, de straf der politie- of strafka-

Reglement van Krijgstucht voor

mer kunnen alleen door den kapitein of kommanderenden officier der compagnie, en door de hogere officieren van het korps, aan den soldaat worden opgelegd.

Art. 38.

Het eenvoudige arrest kan door ieder van hooger rang aan zijnen mindere worden geordonneerd; maar de oplegging der straffen, welke daarvan het gevolg kan zijn, zal alleen staan aan zoodanige superieuren, als bij de onderscheidene Artikelen van dit Reglement is bepaald.

Art. 39.

De degradatie van de onder-officieren, of die met dezelve gelijkstaan, kan alleen opgelegd en bepaald worden door den kommanderenden officier van het korps.

Art. 40.

Geene provoost- of cachotstraffen kunnen aan de onder-officieren, of die met dezelve gelijkstaan, worden opgelegd, dan door den kapitein of kommanderenden officier der compagnie, en door de hogere officieren van het korps, en niet dan op autorisatie of met toestemming van den kommanderenden officier van het korps.

Art.

het Krijgsvolk te Lande.

Art. 41.

De straffen van het stads-, kwartier- of kamerarrest, en die der politie- of strafkamer, kunnen aan de onder-officieren, en die met dezelve gelijkstaan, niet dan door den kapitein of kommanderenden officier der compagnie, of door andere hoogere officieren van het korps, worden opgelegd.

Art. 42.

Het arrest zonder acces voor de officieren in hunne kamers of huizen, en het arrest bij den provoost-geweldige, kan aan officieren alleen worden opgelegd door den kommanderenden officier van het korps.

Art. 43.

Wanneer een korps in verscheidene garnizoenen of detachementen verdeeld is, zullen de officieren, die in de verschillende gedeelten daarvan kommanderen, over de geheele uitgestrektheid van hun detachement hetzelfde regt uitoefenen, als, bij de voorgaande Artikelen, aan den kommandant van het korps, met betrekking tot de straffen, welke niet dan door hem kunnen worden opgelegd, toegekend is; met uitzondering

Reglement van Krijgstucht voor

van de straf van degradatie en het wegzenden met een briefje van ontslag.

Art. 44.

De straf van kwartierarrest zal bestaan in zich niet uit hetzelfde te mogen begeven, dan ter oorzaak van dienst.

Art. 45.

De strafkamers zullen in het kwartier of de kazernen worden opgericht, en die voor de onder-officieren van die der soldaten afgescheiden zijn.

Art. 46.

Wanneer een officier door zijn' superieur wordt in arrest gesteld, zal hem zulks mondeling of schriftelijk worden aangezegd, met afvraging van deszelfs zijdgeweer.

Art. 47.

Het voorschreven arrest zal door eene mondelinge of schriftelijke order van den kommanderenden officier van het korps worden opgeheven, met teruggave van het zijdgeweer.

Art. 48.

Ieder met arrest gestraft officier zal, na zijn ontslag, zich bij den kommanderenden officier
en

het Krijgsvolk te Lande.

en verdere hoofd-officieren van het korps vervoegen, en van dat ontslag kennis geven en rapport doen; en indien het een subaltern officier is, zal dezelve ook daarvan aan den kapitein ofkommanderenden officier van de compagnie kennis geven.

Art. 49.

De straffen van arrest in het kwartier, van de strafkamer en die van kamerarrest, zullen de soldaten of andere ten dezen met hen gelijkstaande militaire personen, of onder-officieren tot dezelve verwezen, respectivelijk in zooverre de gezegde straffen hun kunnen worden opgelegd, niet ontslaan van het verrigten van de garnizoensdienst, noch van het bijwonen van al de exercitiën van het korps, waartoe zij behooren.

Art. 50.

De straf van den provoost, en het cachot of gat, zal de onder-officieren en soldaten van alle militaire dienst ontheffen.

Art. 51.

De straf van eenvoudig arrest zal de officieren, tot dezelve verwezen, niet verschoonen van de garnizoensdienst, noch van het bijwonen van al de exercitiën van hun korps.

Reglement van Krijgstucht voor

Art. 52.

De straf van arrest zonder acces, gelijk mede die van den provoost, zal hen van alle dienst ontheffen.

Art. 53.

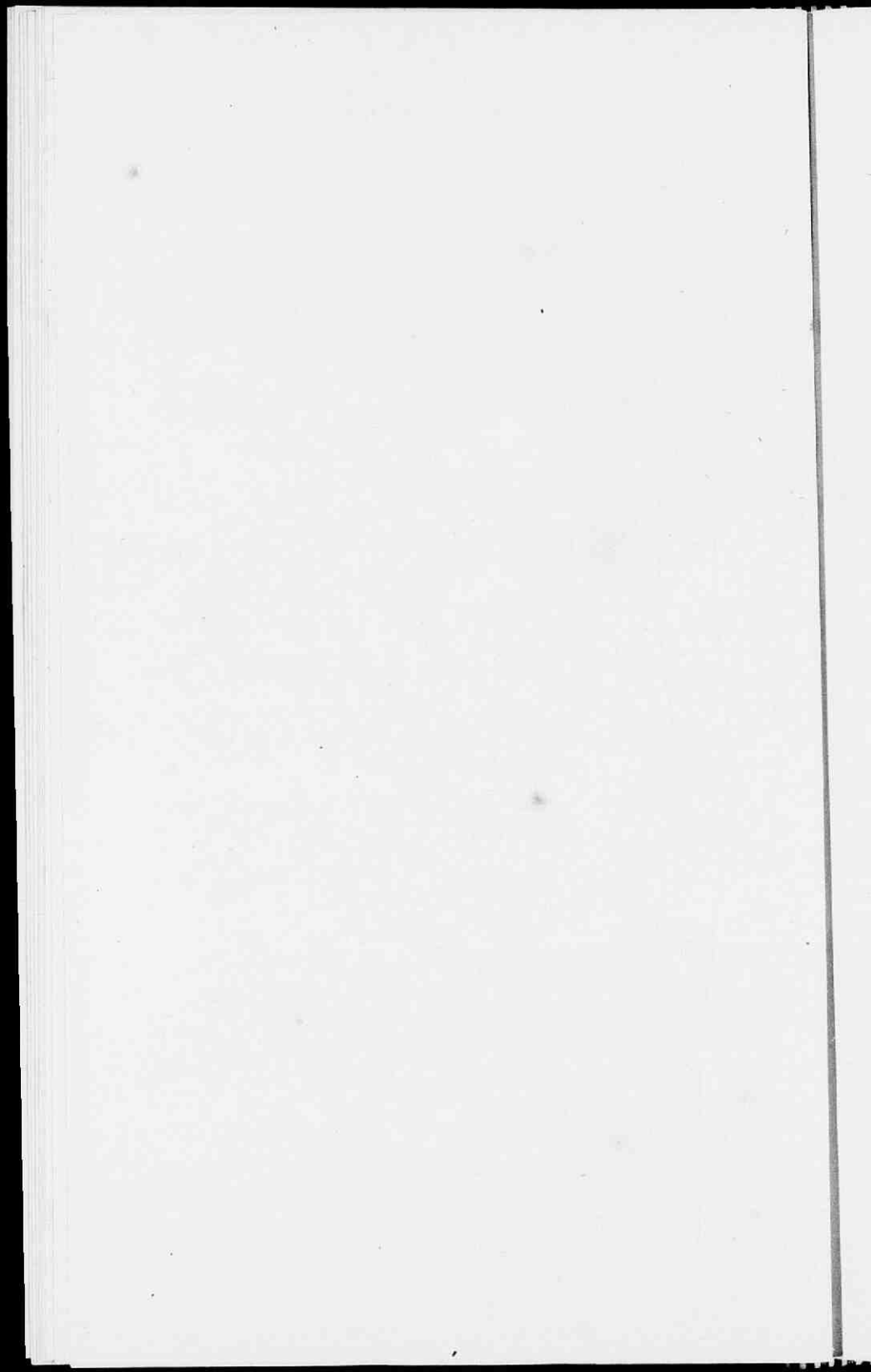
Daar bij dit Reglement geene bepaalde straf of correctie tegen elke bijzondere overtreding is vastgesteld, maar alleen de onderscheidene soorten dier straffen en correctiën, en de personen, door welke zij naar hunne verschillende rangen kunnen worden opgelegd, zijn voorgeschreven, zoo zal elk meerdere, aan wien de bevoegdheid is toegekend, zorgvuldig toezien, dat hij, bij het ordonneren van dezelve, regtvaardigheid en billijkheid, zoowel als gestrengheid en gematigdheid, in acht neme, en den tijd, plaats, trap en wijze van derzelve uitoefening bepale, naar mate der verzwarende of verliggende omstandigheden, welke met de daad zelve zijn gepaard geweest.

Art. 54.

Men zal in het opleggen der straffen vooral ook onderscheid maken tusschen diegene der ondergeschikten, welke zelden misslagen begaan, en die, welke zich dikwijls daaraan schul-

het Krijgsvolk te Lande.

schuldig maken; — tot dat einde zal bij iedere compagnie een strafboek gehouden worden, tot aanteekening der personen, welke eenige straf of correctie hebben ondergaan, en den aard derzelve.

REGISTER VAN ZAKEN ,

VOORKOMENDE IN HET

MILITAIR WETBOEK

VOOR HET

KRIJGSVOLK TE LANDE

DER

VEREENIGDE NEDERLANDEN.

VERKLARING DER TEEKENS.

C. W. beteekent Crimineel Wetboek voor het
krijgsvolk te lande.

R. K. ——— Reglement van krijgstucht of
discipline.

De cijfers wijzen het getal der Artikelen aan.

A.

Aangifte van complotten tot muitery. Welke
straffen zij incurreren, die zulks nalaten. C. W.

R E G I S T E R.

88. Welke voordeelen aan hen kunnen worden toegestaan, die zich van dien pligt kwijten. 89.

Administrateurs. De boedels van hen, die zich aan ontrouw in 's Lands dienst hebben schuldig gemaakt, zijn aansprakelijk en executabel voor de toegebragte schade. C. W. 209.

Advijzen tot overgave eener stad in den krijgsraad gegeven, moeten met redenen bekleed zijn. C. W. 58.

Afneming van militaire teekenen. In welke gevallen en op welk eene wijze die straf wordt uitgevoerd. C. W. 37, 41, 44, 45 en 46, 134, 137, 140, 142, 149, 155, 156, 157 en 165.

Afsnijden van het haar aan veroordeelden. In welk geval en door wien zulks verrigt moet worden. C. W. 44.

Algemeen regt. Deszelfs voorschriften betrekkelijk het bewijs der misdaden. Zijn ook toepasselijk op misdaden, door militairen begaan. C. W. 210.

Ambachts- en werklieden bij het leger geadmitteerd. Zijn, wanneer zij misdoen, aan de straffen, bij het tegenwoordig Crimineel Wetboek bepaald, onderworpen. C. W. 6.

Amunitie van oorlog. Op welke wijze het ontvreemden aan den Lande van hetzelfde, gestraft moet worden. C. W. 190.

Ar-

R E G I S T E R.

Arrest of detentie, na voorafgaande slagen. Hoe en in welke gevallen die straf wordt uitgeoefend. C. W. 42, 44, 45, 47, 48, 49, en 50. De tijd van het arrest moet door de regters bepaald worden in het vonnis. 51.

Arrestanten, door onachtzaamheid te laten ontkomen. Op welk eene wijze zulks aan de wachthebbenden wordt gestraft. C. W. 97.

B.

Bannissement. De straf van bannissement kan, door militaire regters aan hunne onderhoorigen opgelegd wordende, zich uitstrekken niet alleen tot een gedeelte van het Rijk, maar ook tot buiten, deszelfs geheele uitgestrektheid, en die van de koloniën. C. W. 22 en 23.

Bederven door onachtzaamheid van graan en meel. Hoe gestraft moet worden aan de veldbakkers en hunne medepligtigen. C. W. 207. en 208.

Bedienden in 's Lands magazijnen en arsenalen. In hunne qualiteit misdoende, zijn aan de straffen in het tegenwoordig Crimineel Wetboek bepaald, onderworpen. C. W. 5.

Bedrog in gewigt en maat van brood en vivres. Hoe hetzelfde aan proviandmeesters gestraft moet worden. C. W. 204.

Be-

R E G I S T E R.

Beëdigde getuigenis. Zie *Eed op eene verklaring afgelegd.* Ook *Schildwacht* en *Rapport tot ontlasting.* C. W.

Begraven van geëxecuteerde lichamen. Vermag door nabestaanden van de geëxecuteerden, mits des nachts, in stilte, en zonder eenige plegtigheid geschieden. C. W. 29.

Beledigingen door minderen aan hunne meerderen. Hoe lang dezelve, na bekomen ontslag, volgens dit tegenwoordig Crimineel Wetboek nog strafbaar blijven. C. W. 4.

Berende of belegerde stad of plaats. Alle personen zich in dezelve bevindende, en eenige misdaden ten nadeele van de dienst bedrijvende, zijn strafbaar volgens het tegenwoordig Crimineel Wetboek. C. W. 7.

Besmet vee en vleesch. Hoe het slagten en uitdelen van hetzelfde aan proviandmeesters gestraft moet worden. C. W. 205 en 206.

Bestrafing van de minste misslagen. Is een bestanddeel van de militaire krijgstucht. R. K. Inleiding. 1.

Betaalmeesters te velde. Zijn aan het tegenwoordig Crimineel Wetboek onderworpen. C. W. 2.

Bewaarders van rivres of fouragies. In hunne qualiteit misdoende, zijn aan de straffen in het tegenwoordig Crimineel Wetboek bepaald, onderworpen. C. W. 5.

R E G I S T E R.

- Bewijs van misdaden door militairen gepleegd.* Moet geschieden naar de voorschriften van het algemeen regt. C. W. 240.
- Billijkheid en gematigdheid.* Wordt bij het opleggen van correctionele straffen altoos vereischt. R. K. 55.
- Boedels.* Die van de administrateurs van 's Lands penningen en goederen, zijn, ingeval van ontrouwe behandeling, aansprakelijk en executabel voor toegebrachte schaden. C. W. 209.
- Braak.* Geweldenarijen of strooperijen, met braak vergezeld gaande, op welke wijze gestraft moeten worden. C. W. 176.
- Brandstoffen en gereedschappen.* Op welke wijze het verkoopen van dezelve tot eigen profijt aan de veldbakkers moet worden gestraft. C. W. 201.
- Bres.* De kommandant eene belegerde vesting overgevende, zonder dat er bres geschoten is, pleegt verraad. C. W. 57.
- Briefje van ontslag.* Zie *Liederlijke gedragingen.*
- Burgerlijk Crimineel Wetboek.* In welk geval militaire personen overeenkomstig hetzelfde gestraft kunnen worden. C. W. 13 en 14.
- Burgerlijke ambtenaren.* Wanneer zij gemeenschappelijk met militairen misdaden plegen, moeten zij door den burgerlijken regter, en volgens het Burgerlijk Crimineel Wetboek geoordeeld en gestraft worden. C. W. 13 en 14.

Bur-

R E G I S T E R.

Burgerlijke delicten. Wanneer een militair zoodanige gepleegd heeft, op welke bij het Wetboek dezer Landen eene infamerende straf is gesteld, moet hij door den militairen regter alvorens van den militairen stand vervallen verklaard worden.
C. W. 21.

Burgerlijke regter. Het straffen van fraudes, betrekkelijk 's Lands impositiën en lasten, door militairen gepleegd, behoort tot diens competentie.
C. W. 13. *Idem*, van misdaden, gepleegd in gemeenschap met burgerlijke ambtenaren. 14.

Buskruid en andere amunitie van oorlog. Op welke wijze dezulken gestraft moeten worden, die zoodanige goederen aan den Lande ontvreemden.
C. W. 190.

C.

Cassatie. Is eene militaire straf, die alleen aan officieren kan worden opgelegd. C. W. 32. Dezelve geschiedt of met eerloosverklaring tot het bekleeden van militaire of burgerlijke charges, of met onbekwaamheid tot het bekleeden van militaire charges, of met eene eenvoudige cassatie.
Aldaar. De bepaling tot welke soort, staat aan den regter. 33. Zij kan ook gepaard gaan met gevangenis of bannissement. *Aldaar.* Zij wordt opgelegd aan officieren, die zonder verraderlijke oog-

REGISTER.

oogmerken, afteekeningen van kampementen of fortificatiën voor den vijand maken. 76. Ook kan zij opgelegd worden aan officieren, die zich niet behoorlijk verzet hebben tegen een' opstand. 83. *Idem*, aan zulke officieren, die buiten een gevecht of eene belegerde plaats opzettelijk weigeren, de orders van hunne superieuren te gehoorzamen. 93. Ook aan hen, die, de wacht hebbende, aan hen vertrouwde arrestanten door onachtzaamheid hebben laten ontsnappen. 97. *Idem*, aan hen, die tegen hunne superieuren het geweer trekken, hen slaan, kwetsen, of ander geweld plegen. 101. *Idem*, elken officier, die eene schildwacht op zijn' post met woorden beleedigt of bedreigt, met verklaring van inhabiliteit. 102. *Idem*, aan elken kommandant, die voorwetens een' soldaat van een ander korps, niet voorzien van een bewijs van ontslag, in zijn korps, aanneemt. 103. Zoo ook werffofficieren, die zulks bedrijven. 106. *Idem*, aan officieren, die in tijd van vrede deserteren. 133. Ook aan officieren, die in vredestijd gepoogd hebben te deserteren, met inhabielverklaring. 155. Zoo ook aan zulke, die in tijd van vrede, anderen behulpzaam zijn in het deserteren, of deserteurs verbergen. 162. *Idem*, aan hen, die het verblijf van een' deserteur niet opgeven, maar verzwijgen. 164. *Idem*, aan hen, die zich niet verzetten tegen het plegen van geweldnarigen en strooperijen, door hunne onderhoorigen, aan de personen of bezit-

II. DEEL. /

H

tin-

R E G I S T E R.

tingen van de vreedzame ingezetenen wordende gepleegd, of aan die feiten deelnemen. 182 en 183. Aan hen, die opzettelijk valsche opgaven doen van betalingen, leveranciën, of getal van manschappen en rations, vivres en fouragie, of daaraan medeplichtig zijn. 195, 196 en 197. Aan hen, die falsiteit plegen in eenig bewind over 's Lands penningen. 200.

Cavaleristen. Welke straffen zij incurreren, wanneer zij deserterende, hunne paarden, zadels, schabrakken, enz. medenemen. C. W. 118, 145, 146, 147. *Idem*, wanneer zij hunne paarden verkoopen of verpanden. 192.

Chefs der korpsen. Aan hen wordt het corrigeren van fouten en overtredingen tegen de militaire discipline overgelaten. C. W. 12.

Coloniën, enz. Zie *Koloniën*.

Commanderende, enz. Zie *Kommanderende*.

Commiezen in 's Lands magazijnen en arsenalen.

In hunne qualiteit misdoende, zijn aan de straffen in het tegenwoordig Crimineel Wetboek bepaald, onderworpen. C. W. 5.

Competentie des burgerlijken regters over misdaden door militairen gepleegd. In welke gevallen dezelve admissibel is. C. W. 13 en 14.

Conduites. In welk geval kommanderende officieren van een korps verantwoordelijk zijn voor de conduites hunner onderhoorigen. R. K. 4.

Con-

REGISTER.

Consent tot een huwelijk. In welk geval hetzelfde voor een' onder-officier of soldaat wordt ingetrokken en vernietigd. C. W. 46.

Consigne, verkeerde orders, verzwijgen. Kommandanten van posten of schildwachten bij de armee, of in eene belegerde stad, die verkeerde order of consigne overgeven, ontdekkingen verzwijgen, of hunne orders nalaten of openbaren, plegen verraad. C. W. 66, 67, 68, 69.

Corporaals. Zie *Korporaals*.

Correctie, wegens fouten en overtredingen tegen de militaire discipline. Wordt aan de chefs der korpsen overgelaten. C. W. 12.

Correctionele straffen voor officieren van allen rang. Derzelver getal en during, en door wien kunnen worden opgelegd. R. K. 28, 42, 46 en 47.

Correctionele straffen voor onder-officieren. Derzelver getal, during, wijze van uitvoering, en door wien kunnen worden opgelegd. R. K. 29, 39, 40, 41, 44 en 49.

Correctionele straffen voor soldaten, tamboers, pijpers en halvemaanblazers. Derzelver getal, during, wijze van uitvoering, en door wien kunnen worden opgelegd. R. K. 30, 31, 32, 33, 34, 35, 36, 37 en 38.

Correspondentie met den vijand, zonder last. Is eene verraderlijke handelwijze, en wordt als zoodanig gestraft C. W. 70.

Crimineel Wetboek. Het tegenwoordige betreft en is

REGISTER.

betrekkelijk tot alle personen, welke tot het krijgsvolk te lande kunnen gerekend worden te behooren. C. W. 4. Het strekt zich tot geene andere bijzondere personen uit, dan die in hetzelfde worden bepaald en opgenoemd. 9. De straffen in hetzelfde bepaald en vastgesteld, zijn betrekkelijk tot misdaden, gepleegd zoowel buiten, als binnen het Rijk der Vereenigde Nederlanden. C. W. 10. Met het invoeren van hetzelfde, worden alle voorgaande wetten, reglementen, enz., op het straffen van misdaden aan militairen, geheel afgeschaft. 11. Het strekt zich niet uit tot kleine fouten of overtredingen der militaire discipline. 12.

Crimineel Wetboek. Het heeft in de Oost- en Westindische bezittingen gelijke kracht van wet, als hier te Lande. C. W. 214. Zie ook *Oost- en Westindische bezittingen.*

D.

Debaucheren van militairen bij het leger. Is volgens het tegenwoordig Crimineel Wetboek strafbaar, ofschoon zulks door geene militairen bedreven is geworden. C. W. 6.

Degradatie van onder-officieren. Waarin die straf bestaat. C. W. 37. Zij is voor een' bepaalden tijd. 38. Op welk eene wijze de gedegradeerden wederom hersteld worden in vorigen rang. 39 en 46.

Delicten van verschillenden aard. Wanneer dezelve door

R E G I S T E R.

door een' en dezelfde persoon zijn bedreven, moet hem de straf, op de zwaarste misdaad gesteld, worden opgelegd. C. W. 18.

Desertie naar den vijand. Hoedanig gestraft moet worden. C. W. 107. Hoe aan hen, die zulks gepoogd, doch niet volvoerd hebben. 108. Wie voor deserteurs kunnen gehouden worden. 110 en 111. Welke straf zulken incurreren, die anderen tot desertie verleiden. 112. Daartoe complotten maken, of aan dezelve deelnemen. 113, 114 en 115.

Desertie in tijd van oorlog. Welke straf zij incurreren, die zulks uit eene belegerde vesting ondernemen. C. W. 116. en 117. *Idem*, wanneer zij op schildwacht staan, hetzij met of zonder medeneming van wapenen. 118. Welke, ingeval van mislukte poging. 119. Wie voor deserteurs kunnen en moeten gehouden worden. 120. 121, 122, 123. Welke straf moet worden opgelegd aan verleiders tot desertie uit de armee, of belegerde plaats. 124. Welke, aan hen, die opzettelijk deserteurs verbergen, of aan de nasporingen ontrekken. 125. *Idem*, aan hen, die complotten tot desertie maken, of daartoe behooren. 126, 127, 128, 129, 130 en 131. *Idem*, aan deserteurs uit een garnizoen of kantonnement. 131.

Desertie in tijd van vrede. Welke straffen opgelegd moeten worden aan zulken, die voor de eerste

R E G I S T E R.

maal deserteren. C. W. 133 134. en 135. *Idem*, aan hen, die zulks ten tweeden male doen. 136 en 137. Wanneer zij zulks ten derden male ondernemen. 138 en 139. *Idem*, aan hen, die op gezegde manieren, met wapentuig, monteringstukken of paarden, deserteren. 140, 141, 142, 143, 144, 145, 146 en 147. *Idem*, wanneer de desertie geschiedt van de wacht of post, en gepaard met ontvreemding van anderer militairen goed. 148, 149, 150, 151 en 152. *Idem*, aan hen, die zonder paspoort of ontslag zich bij een ander corps d'armée, of bij de zeedienst engageren, en hunne namen veranderen. 153 en 154. Welke, ingeval van ondernomene, doch mislukte poging, of terugkomst. 155, 156, 157, 158, 159, 160. *Idem*, aan hen, die tot desertie verleiden, deserteurs verbergen, of in hun misdrijf door verzwijging behulpzaam zijn. 161, 162, 163, 164, 165. Welke straffen zij incurreren, die zich aan het maken van complotten tot desertie hebben schuldig gemaakt. 166, 167, 168, 169, 170.

Desertie voor de eerste maal, in tijd van vrede.

Is eene overtreding tegen de militaire discipline, ingeval de deserteur zich binnen vier weken vrijwillig komt aangeven. R. K. 18.

Diefstal en roof. Op welke wijze die misdaden moeten worden gestraft. C. W. 188, 189, 190 191, 192, 193 en 194.

Do-

REGISTER.

Domestieken van officieren bij het leger geadmitteerd.

Zijn, wanneer zij misdoen, aan de straffen van het tegenwoordig Crimineel Wetboek onderworpen, ofschoon geene militairen zijnde. C. W. 6.

Doode lichamen van geëxecuteerden. Moeten in alle gevallen begraven worden, mits des nachts, in stilte, en zonder eenige plegtigheid. C. W. 20.

Dronkenschap. Hetzij opzettelijk of vrijwillig ontstaan, bij het krijgsvolk te lande, is in alle gevallen strafbaar, zonder verzachting van de gestelde straf. C. W. 16. Toevallige dronkenschap kan verzachting van straf ten gevolge hebben. *Aldaar*, en R. K. 13. Een militair zich in den drank hebbende te buiten gegaan, vermag deswege niet worden gecorrigeerd of gestraft, dan nadat hij wederom nuchteren is geworden. R. K. 5. Is eene overtreding tegen de krijgstucht. 13 en 14.

Drijvers in militaire dienst zijnde. In die qualiteit misdoende, zijn aan de straffen in dit Crimineel Wetboek bepaald, onderworpen. C. W. 5.

E.

Eed, op eene verklaring afgelegd. Wordt voor een volledig bewijs gehouden, wanneer een militair door een' aan hem gesubordineerde in dienstzaken tegengesproken, beleedigd of mishandeld is geworden. C. W. 211. Welke straffen zij

REGISTER.

incurreren, die bevonden worden, zich aan valsche beschuldigingen en eed te hebben schuldig gemaakt. 212. *Idem*, van eene aangevallene schildwacht, ingeval hij den aanvaller kwetst of doodt, en zijne getuigenis met eede sterkt, 215.

Eensgezindheid. Is een voornaam vereischte in de militaire dienst, en waarin de nitoeffening derzelve gelegen is. R. K. *Inleiding*. 3.

Eenvoudig arrest. Verschoont den daartoe verwzene, noch van de garnizoensdienst, noch van de exercitiën. R. K. 51.

Eer van het korps en van 's Lands dienst. Tot hare bevordering mede te werken, is de pligt van elken militair. R. K. *Inleiding*. 3.

Eerbied van minderen voor meerderen. Moet zoowel in als buiten de dienst in acht genomen worden. R. K. 2.

Equipment-stukken. Welke straffen moeten worden opgelegd aan hen, die dezelve verkoopen of verpanden, of aan anderen ontvreemden. C. W. 193 en 194.

Excessen of baldadigheden. Een militair zich zulks veroorloevende jegens vreedzaame burgers, met toebrenging van nadeelen aan hunne personen of goederen, zijn boven de straf gehouden, de veroorzaakte schade te vergoeden. R. K. 7.

F.

Falsiteit in eenig bewind over 's Lands penningen.

Hoe

R E G I S T E R.

Hoe gestraft wordt in officieren. C. W. 200. Hoe in onder-officieren en minderen. *Aldaar.*

Feitelijkheden door meerderen aan minderen gepleegd, is eene overtreding tegen de krijgstucht. R. K. 9.

Formatie der korpsen van de armee. Alle personen, met dat werk belast, en daarin werkzaam moetende zijn, behooren tot het krijgsvolk te lande, en zijn aan het tegenwoordig Crimineel Wetboek onderworpen. C. W. 2.

Fouten en overtredingen der militaire discipline. Het tegenwoordig Crimineel Wetboek strekt zich tot het corrigeren derzelve niet uit. C. W. 12.

G.

Geëmployeerden in de magazijnen, of bij het voerwezen. Hoe en op welke wijze moeten gestraft worden, wanneer zij zich aan de ontvreemding van eenige, aan hen ten vervoer toevertrouwde goederen hebben schuldig gemaakt. C. W. 199.

Geëxecuteerde lichamen. Het begraven derzelve vermag door de regters aan hunne nabestaanden vergund worden. C. W. 29.

Geldboeten. Vermogen nimmer door militaire regters aan militairen opgelegd worden. C. W. 24. In misdaden, waarop dezelve aan burgerlijke personen worden opgelegd, moeten dezelve door arrest of detentie vervangen worden. *Aldaar.*

Geloof. Eene beschuldiging, gesterkt door eede van

R E G I S T E R.

een' meerdere, ten laste van een' mindere, heeft de kracht van volledig bewijs, en wordt geloof gegeven. C. W. 211.

Geneeskundige dienst. Zie *Officieren van de geneeskundige dienst.* C. W.

Gepensioneerden. Zoo officieren, onder-officieren als soldaten, zijn aan het tegenwoordig Crimineel Wetboek niet onderworpen, ten zij dan, dat zij tot eenige militaire dienst gebruikt worden. C. W. 3.

Gestroopte goederen. Welke straffen zij incurreren, die dezelve willens en wetens koopen of verbergen. C. W. 184 en 185.

Geweer lafhartig wegwerpen in eene actie. Is lafhartig. Hoedanig moet worden gestraft. C. W. 94.

Geweldenarijen. Door militairen bij de armee op marsch gepleegd wordende, aan de personen, de woningen, veldgewassen, het vee, gevogelte, eetwaren en alle andere bezittingen der vreedzame ingezetenen, hoe en op welke wijze moeten gestraft worden. C. W. 172, 173, 174.

Godsdienst. Het is de plicht van elken militair, zich te bevljtigen tot de betrachtting van deugd, waren moed en troost, en eene zedige leefwijs. R. K. *Inleiding.* 2.

Godslasteringen. Moeten in den militairen stand worden nagelaten. R. K. *Inleiding.* 2.

Goede zeden. De betrachtting en handhaving derzel-

REGISTER.

ve behoort tot de pligten, die elk militair te vervullen heeft. R. K. *Inleiding*. 2.

Granen en veldvruchten. Op welk eene wijze het verbranden, rooven, bederven, koopen, of verbergen derzelve gestraft moet worden. C. W. 175, 174, 184 en 185.

Grof spelen. Is eene overtreding van de krijgstucht. R. K. 26. Hoe te corrigeren, na herhaalde vermaningen. *Aldaar*. Zie ook *Liedelijke gedragingen*.

H.

Herstel van gedegradeerden. In welke gevallen en op welke wijze zulks moet geschieden. C. W. 39, 45 en 46.

Honende uitdrukkingen van meerderen jegens minderen. Is eene overtrding, strijdig met de krijgstucht. R. K. 9.

Huis- of kamerarrest. Is eene militaire straf voor officieren, ter discretie van den kommandant. C. W. 50.

Huwelijk. In welk geval een onder-officier of soldaat de reeds bekomene toestemming tot het aangaan van een huwelijk verbeurt. C. W. 46. Hetzelve aan te gaan zonder consent, strijdig tegen de krijgstucht. R. K. 22.

I. en J.

Infamerende schacot- of andere straffen. Vermogen aan geene militairen worden opgelegd of uitgeoefend,

REGISTER.

fend, dan nadat zij alvorens gecasseerd, en van den militairen stand vervallen verklaard zijn geworden. C. W. 20. Wat infamerende straffen zijn. *Aldaar* en 21.

Inkwartiering. Welke straf zij incurreren, die op publiek gezag bij ingezetenen geïnkwartierd zijnde, dezelve berooven of bestelen. C. W. 189.

Insolentiën, baldadigheden, excessen, op straat, in burgerhuizen, of in drinkwinkels, in brooddronkenschap, losbandigheid, of in dronkenschap gepleegd, zijn overtredingen, strijdig met de krijgstuicht. R. K. 20.

Inspecteurs en onder-inspecteurs van de administratie bij de armee. Zijn aan het tegenwoordig Crimineel Wetboek onderworpen. C. W. 2.

Inundatiën. Die het formeren derzelfde gewelddadig beletten, of de reeds gemaakte aftappen, plegen verraad. C. W. 61.

Judicature van den burgerlijken regter over misdaden door militairen gepleegd. Zie *Competentie des burgerlijken regters over misdaden door militairen gepleegd*, en *Burgerlijke ambtenaren*. C. W.

K.

Kanon, amunitie, oorlogstrein. Zij, die hetzelfde, ter begunstiging van den vijand, bederven, versteken,
of

R E G I S T E R.

of onbruikbaar maken, plegen verraad. C. W. 62, 63. *Idem*, zij, die, door verzuim, gebrek aan noodwendigheden veroorzaken. 71 en 72.

Klingen. Bepaling omtrent de zoodanigen, die tot het geven van klingslagen gebruikt mogen worden. C. W. 55.

Klingslagen. Door wien en op welk eene wijze die straf wordt uitgevoerd. C. W. 55. Wordt aan geene onder-officieren opgelegd, dan na voorafgegane degradatie. 36. Zij mogen het getal van vijf en twintig niet te boven gaan. 42. Het getal staat of in het vonnis uitgedrukt, of aan de discretie van officieren-commissarissen. 43.

Kogel. (*Straf met den*) Op welke manier dezelve aan den veroordeelde moet worden uitgevoerd. C. W. 27. Is de eenige soort van doodstraf, die aan militairen kan worden opgelegd, en in dit Wetboek bedoeld wordt. 28. Dezelve wordt ter executie gelegd aan kommandanten, die eene belegerde plaats, zonder dat er door den vijand bres gemaakt of een storm ondernomen is geworden, of dat er gebrek aan vivres en amunitie plaats heeft, overgeeft, of verlaat. 57. Aan elken officier, die zonder genoegzame redenen een' post aan den vijand overgeeft of verlaat. 58. *Idem*, aan officieren, welke in den krijgsraad, zonder genoegzame redenen, voor overgave of verlating eener plaats of post

R E G I S T E R.

post gestemd hebben. 59. Aan elken kommandant van een' post, die verzuimd heeft, om, bij de aflossing, de aan hem medegedeelde rapporten der patrouilles aan den volgenden kommandant te ontdekken. 67. Aan allen, die met de bezorging der vivres, en fouragie voor de armee belast, door verzuim van aanvraag of afgifte, bij de armee gebrek doen ontstaan, zóó, dat er het geluk der wapenen door in gevaar is gebracht. 71. Aan elken kommandant, die verzuimt om aanvraag tot defensie-middelen te doen, of aan te schaffen, wanneer de hem toebetrouwde vesting, stad, of sterkte gedreigd wordt met eene vijandelijke berenning. 72. *Idem*, aan aanstokers van opstand tegen hunne superieuren. 81. Ook aan officieren, die deelgenooten van zulk een' opstand zijn. 82 en 83. Aan allen, die bij het executeren van een doodvonnis onder de wapenen staande, *pardon* of *genade* roepen voor den veroordeelde. 84. Aan allen, die tijdens eene zamenrotting bevolen wordende, hunnen weg te gaan, die orders weigeren te gehoorzamen. 85, 86 en 87. *Idem*, aan elke schildwacht, die in de nabijheid des vijands, of in eene belegerde of berende plaats, aan zijne order niet voldoet of zonder afgelost te zijn, zijn' post verlaat. 91. Of op zijn' post dronken of slapende bevonden wordt. 92 en 98. Aan elken kommandant van eene belegerde plaats, die, zonder order van, of

ken-

R E G I S T E R.

kennisgeving aan zijnen superieur, de gegevene order of consigne verandert, waardoor de post of plaats in gevaar is gebragt. 93. Aan allen, die in eene actie met den vijand, de wapenen lafhartig van zich werpen. 94. *Idem*, allen, die in eene actie, of in eene belegerde of berende stad, opzettelijk weigeren, de orders van hunne superieuren te gehoorzamen. 95. Aan elken officier, die in een gevecht, of belegerde en berende plaats, zich met woorden verzet tegen de bevelen van zijnen superieur. 96. Aan allen, die zich tegen hunne superieuren, door het trekken van geweer, door aangrijpen, slaan, of kwetsen, gewelddadig verzetten. 100 en 101. Aan elken militair, die eene schildwacht op zijn' post gewelddadig aanrandt, of mishandelt. 105. Aan militairen, die gepoogd hebben, anderen tot desertie naar den vijand te verleiden. 108. Aan alle soldaten, die op een' voorpost de wacht hebbende, van daar deserteren. 111. *Idem*, aan alle medepligtigen in het verbergen of begunstigen van deserteurs en desertie. 115. Aan alle schildwachten, die bij de armee, of in eene belegerde stad, met medevoering van hun schietgeweer, van hunnen post deserteren. 118. *Idem*, alle cavaleristen, die met hunne paarden deserteren. *Aldaar*. Aan officieren, die gepoogd hebben, desertie te plegen. 119. *Idem*, aan hen, die deelgenomen hebben

R E G I S T E R.

ben in een complot tot desertie, alchoon het feit niet ten uitvoer is gebragt. 168. *Idem*, aan hen, die vreedzame ingezetenen moedwillig wonden, verminken of mishandelen. 172. Ook aan hen, die zonder order van hunne superieuren, eenige magazijnen, gebouwen, bosschen, te veld staande granen en andere publieke eigendommen in den brand doen steken, of de huizen en bezittingen der inwoners plunderen of verwoesten. 173 en 174. Allen, die zich niet verzetten tegen het plegen van geweldenarijen en strooperijen aan de personen en bezittingen der vreedzame ingezetenen, door hunne onderhoorigen. 182.

Koloniën van het Rijk. Militaire regters zijn bevoegd, om misdadigers buiten dezelve te bannen. C. W. 23.

Kommanderende officieren der korpsen. In welk geval zij verantwoordelijk zijn voor de conduites van hunne onderhoorigen. R. K. 4. Aan hen is het corrigeren en straffen van overtredingen tegen de krijgstucht gedemandeerd. 34, 35 en 36.

Kommanderende generaal van een leger. Wanneer en op welk eene wijze hij bevoegd is, om bevelen te geven tot voorkoming van desorders en ongeregelheden, en ter stiptere waarneming van de dienst. C. W. 15.

Koo-

R E G I S T E R.

Koopen of verbergen van gestroopte goederen. Hocdanig die misdrijven gestraft moeten worden. C. W. 184 en 185.

Korporaals. Behooren, volgens dit tegenwoordig Wetboek, tot de onder-officieren van het krijgsvolk te lande. C. W. 2.

Kost of drank. Hetzelve aan arrestanten, zonder consent, te bezorgen, is eene overtreding tegen de krijgstuicht. R. K. 23.

Kruiwagen. (Straf van den) Is eene militaire straf, en waarin dezelve bestaat. C. W. 36. Zij kan voor niet langer dan voor 15 jaren worden opgelegd. 31. Zij wordt voor 2 jaren uitgeoefend aan onder-officieren en gemeenen, die, zonder verraderlijke inzigten, afteekeningen van kampementen of fortificatiën voor den vijand gemaakt of geleverd hebben. 76. *Idem*, aan onder-officieren, die buiten een gevecht of belegerde plaats opzettelijk weigeren of nalaten, de hun gegevene orders te gehoorzamen. 95. *Idem*, aan onder-officieren en gemeenen, wanneer zij in een gevecht of belegerde plaats zich met woorden tegen hunne superieuren verzetten. 96. *Idem*, aan wachtdoende gemeenen, die een' arrestant door onachtzaamheid hebben laten ontsnappen. 97. *Idem*, aan zulken, die pogingen tot desertie naar den vijand in het werk hebben gesteld.

H. DEEL. I doch

R E G I S T E R.

doch in de uitvoering zijn verhinderd geworden. 108. *Idem*, aan hen, die medepligtigen zijn van complotten tot desertie naar den vijand. 114. *Idem*, aan onder-officieren en gemeenen, die in tijd van oorlog uit de armee, of eene bedreigde vesting, zonder verzwarende omstandigheden, deserteren. 116. *Idem*, alle militairen, wanneer zij dienst doende of op schildwacht staande, deserteren. 117. Ook zij, die met medeneming van bajonet of zijdgeweer deserteren. 118. *Idem*, alle onder-officieren en gemeenen, die zonder gevolg gepoogd hebben, om desertie naar den vijand te bevorderen. 119. *Idem*, zij, die zich zonder paspoort of ontslag bekomen te hebben, bij een ander corps d'armée of in de zee-dienst engageren. 123. *Idem*, zij, die, in tijd van oorlog, zich voegen bij complotten tot bevordering van desertie. 126, 127, 129 en 130. Zij allen, die voor de tweede en derde maal deserteren. 136, 138 en 143. *Idem*, die met hun schietgeweer, paard, zadel en schabrak deserteren. 144, 145, 146 en 147. *Idem*, een onder-officier, kommandant van de wacht zijnde, en deserterende. 148. *Idem*, schildwachten, die van hunnen post zonder of met hunne geweren deserteren. 151. Aan allen, die in tijd van vrede deserteren, en tevens goederen ontvreemden aan hunne kameraden. 152. *Idem*, die, zonder paspoort of ontslag bekomen te hebben, ten tweeden male zich engageren bij een ander corps d'armée of bij

de

R E G I S T E R.

de zeedienst. 153. Aan hen, die, in tijd van vrede, anderen in het deserteren behulpzaam zijn. 161. Aan onder-officieren, die deserteurs behulpzaam zijn of verbergen. 163. Aan hen, die tot eenig complot om te deserteren, behooren. 166. Aan onder-officieren en soldaten, die zich als hoofden van een complot tot eene niet volvoerde desertie hebben doen kennen. 167. Aan hen, die, in tijd van vrede, afspraak tot desertie gemaakt en volvoerd hebben. 169. Aan allen, die, tot de armee behorende en op marsch zijnde, de ingezetenen van hun vee, gevogelte, vruchten, groenten en andere eetwaren, berooven. 175, 177, 179, 181, of die geroofde goederen willens en wetens koopen of verbergen. 185. *Idem*, die de ingezetenen, bij wie zij op publiek gezag zijn geïnkwartierd, op eenigerhande wijzen bestelen of berooven. 189. Ook zij, die eenige amunitie van oorlog aan den Lande ontvreemden. 190. *Idem*, die hunne kameraden in de kazerne of stallingen bestelen. 191. Alle cavaleristen, die hunne paarden verkoopen of verpanden. 192. Ook alle onder-officieren en soldaten, die hunne wapenen, kleederen, of equipment, verkoopen of verpanden, of die aan anderen ontvreemden. 193 en 194. *Idem*, zij, die zich aan de ontvreemding van eenige aan hen toevertrouwde goederen van het Land schuldig hebben gemaakt. 199. *Idem*, alle proviandmeesters

REGISTER.

of veldbakkers, die zich schuldig maken aan het verkoopen van granen of brandstoffen, te hunnen profijte. 201. Aan het vervalschen van het meel. 202 en 203. Aan het ontrouw plegen in het gewigt of de maat van het brood en andere vivres. 204. Aan het doen slagten en uitdeelen van besmet vee en vleesch. 205 en 206.

Krijgsartikelen. Het voorlezen van dezelve maakt alle recruten aan het tegenwoordig Crimineel Wetboek onderworpen. C. W. 2.

Krijgsraad. Een kommandant zonder, of tegen het advijs van den krijgsraad, eene stad of plaats overgevende, pleegt verraad. C. W. 56. *Idem*, de leden deszelven, hunne advijzen tot overgave niet met redenen lekkeled hebbende. 58 en 59. Zij moeten van hunne schriftelijke protesten tegen overgave doen blijken. *Aldaar.*

Krijgstucht. Welke misdaden in het tegenwoordig Wetboek aan dezelve ter correctie worden overgelaten. C. W. 98, 135, 160, 180.

Krijgstucht. Bestaat in orde; spoedige uitvoering der bevelen, zonder tegenspraak; bestraffing van de minste nalatigheden of misslagen, en lijdelijke gehoorzaamheid van den mindere aan den meerdere. R. K. *Inleiding*, 1.

Krijgstucht. Aan het overtreden van dezelve maken
zich

R E G I S T E R.

zich schuldig : Allen, die in hoogerem rang gested
 zijnde, zich feitelikheden of honende uitdrukkin-
 gen tegen hunne ondergeschikten veroorloven. R.
 K. 9. Allen, die uit onachtzaamheid verzuimen
 uit te voeren, hetgeen, waartoe zij gekommandeerd
 zijn, zelfs die tot het uitvoeren van eene geordon-
 neerde straf. 10. Allen, die zich niet onderwerpen
 aan het ondergaan der hun opgelegde straf of cor-
 rectie. 11. Allen, die, in cas van alarm, geene vi-
 gilantie betoonen om op te komen, of onachtzaam
 appèllen, wachten, exercitiën en monsteringen
 verzuimen. 12. Allen, die na de taptoe geslagen
 is, buiten dienst zijnde, zich op straat bevinden.
 13. Allen, die op de wacht of in de dienst beschon-
 ken zijn. 14. Alle schildwachten, die in tijd van
 vrede niet op hunne posten, daarop slapende of
 beschonken gevonden worden, of aan het consigne
 niet hebben voldaan. 15. Allen, die hunne meer-
 deren oneerbiedig behandelen, bejegenen, tegen
 hen morren en zich onvergenoegd toonen. 16. Allen,
 die in vredestdij vier weken boven hun verlot uit-
 blijven, en zich vrijwillig aangeven. 17. Allen, die
 in vredestdij voor de eerste maal deserteren, doch
 binnen vier weken zich vrijwillig aangeven. 18.
 Allen, die hunne monteringstukken verkoopen,
 verpanden, ruïneren, of uit luiheid of onacht-
 zaamheid verzuimen zindelijk te houden. 19.
 Allen, die zich schuldig maken aan kijverijen

R E G I S T E R.

en vechtereijen met hunne kameraden, of met de burgers. *Idem*, aan excessen, baldadigheden en insolentiën, hetzij op straat, in de kazernen, in burgerhuizen, of in drinkwinkels. 21. Allen, die ligte strooperijen bedrijven. 22. Allen, die zonder consent in het huwelijk treden. 22. Allen, die kost of drank aan arrestanten bezorgen. 25. Allen, die zich aan den drank of liederijke conduites overgeven. 24. Alle officieren en onder-officieren, die grof spelen, of onbehoorlijke verteringen maken. 26. Voorts allen, die de voorschriften en reglementen van politie, alshoon in het tegenwoordig Reglement van krijgstucht en discipline niet bij name genoemd, verzuimen na te volgen. 27.

Krijgsvolk te lande. Welke personen, volgens het tegenwoordig Crimineel Wetboek, tot het krijgsvolk te lande gerekend worden *al* of *niet* te behooren. C. W. 2—10.

Krijgsvolk te water. Wanneer hetzelfde, gemeenschappelijk met het krijgsvolk te lande, aan den wal in dienst is gesteld, is gedurende de dienst onderworpen aan het tegenwoordig Crimineel Wetboek. C. W.

Kwetsen of dooden door eene aangevallene schildwacht. In welk geval hem zulks tot geene misdaad kan worden toegerekend. C. W. 213.

Kijverijen en vechtereijen, hetzij met militairen

R E G I S T E R.

onderling, of met burgers, strijden met de militaire discipline. R. K. 20.

L.

Landerijen. Welke straffen zij incurreren, die het zich daarin bevindende vee aan de eigenaars ontvreemden. C. W. 177.

's *Lands lasten, middelen en impositiën te water en te lande.* Het straffen van alle fraudes deswege door militairen gepleegd, behoort tot de competentie van den burgerlijken regter. C. W. 15.

's *Lands penningen.* Welke straffen zij incurreren, die zich in het bewind over dezelve aan falsiteit of ontrouw schuldig maken. C. W. 200.

Liederlijke gedragingen. Zijn overtredingen tegen de militaire discipline. R. K. 24. Wanneer een soldaat, na herhaalde vermaningen, zich niet betert, moet hij door den kommanderenden officier met een briefje van ontslag worden weggezonden. 25. Wanneer zulks omtrent een' officier het geval is, moet er kennis van worden gegeven door den kommandant van het korps aan het departement. *Aldaar.*

Ligtere strooperijen. Het straffen derzelve moet volgens het Reglement van krijgstucht geschieden. C. W. 180. R. K. 21.

R E G I S T E R.

Lijdelijke gehoorzaamheid. Is een bestanddeel van de militaire krijgstucht. R. K. *Inleid.* 4.

M.

Magazijnmeesters. In hunne qualiteiten misdoende, zijn onderworpen aan de straffen in het tegenwoordig Crimineel Wetboek bepaald. C. W. 5. Welke straf zij incurreren, wanneer zij zich schuldig gemaakt hebben aan de ontvreemding van eenige hun toevertrouwde goederen, aan den Lande toebehoorende. C. W. 199.

Marketentsters bij het leger geadmitteerd. Zijn, wanneer zij misdoen, aan de straffen bij het tegenwoordig Crimineel Wetboek bepaald, onderworpen. C. W. 6.

Medepligtigen aan ontrouwe administratie. Incurreren dezelfde straffen als de bedrjvers der misdaden. C. W. 197 en 198.

Meel. Op welke wijzen het vervalschen van hetzelfde aan veldbakkers gestraft moet worden. C. W. 202 en 203.

Militaire, of daartoe behoorende personen. In welk geval zij niet naar het tegenwoordig Wetboek, maar naar het Burgerlijk Crimineel Wetboek dezer Landen moeten gestraft worden. C. W. 13. Zich schuldig makende aan misdaden, betreffende 's Lands middelen te water en te lande, worden zij
on-

R E G I S T E R.

onderworpen aan de competentie van den burgerlijken regter. *Aldaar.*

Militaire regters. Welke fraudes en misdaden, door militairen gepleegd, niet tot hunne competentie behooren. C. W. 13 en 14. Zij moeten, bij het beoordeelen en straffen van delicten, welke bij dit Wetboek niet omschreven zijn, zich schikken naar die Artikelen, die met de gepleegde misdrijven het meest overeenkomen. C. W. 17. Op delicten van verschillenden aard gepleegd, moeten zij de zwaarste straf aan den bedrijver opleggen. 18. Zij mogen geene andere straffen opleggen, dan die bij het tegenwoordig Wetboek zijn bepaald. 19. Ingeval er infamerende straffen aan militairen vereischt worden, moeten zij de misdadigers alvorens van de dienst vervallen verklaren. 20 en 21. Zij hebben recht van ban. 22 en 23. Zij mogen geene geldboeten opleggen. 24. Algemeene regelen in het opleggen van straffen, door hen in acht te nemen. 25. Zij mogen aan nabestaanden het begraven der lichamen van geëxecuteerden toestaan. C. W. 29. Zij kunnen het getal der stok-, riet- en klingslagen modificeren naar discretie. 43. Zij bepalen den tijd en wijze der arresten en detentiën. 51. Zij mogen de bij dit Wetboek bepaalde straffen niet verzwaren, ook niet verlichten, dan wanneer redenen van verzwaring of verontschuldiging zulks vereischen. 53. Wan-

R E G I S T E R.

neer zij mindere straffen mogen verkiezen. 54. In welke gevallen zij daartoe besluiten mogen. 62, 78 en 79. Zij moeten, ten aanzien van het bewijzen der misdaden, door militairen gepleegd, de voorschriften van het algemeen regt deswege in acht nemen en volgen. C. W. 210.

Militaire straffen. Bepaling en opgave van derzelver getal en soorten. C. W. 26. Zij mogen nimmer onderling verbonden of met andere straffen zamengevoegd worden, 52.

Misdaden door militairen gepleegd. Moeten naar de voorschriften van het algemeen regt bewezen worden. C. W. 210.

Monteringen. Welke straffen zij incurreren, die hunne kleeding en equipment-stukken verkoopen of verpanden. C. W. 195. *Idem*, zij, die dezelve aan anderen ontvreemden. 194. Dezelve te verkoopen, verpanden, of te verwaarloozen, is eene overtreding tegen de krijgstucht. R. K. 19.

Muiterij. Zie *Opstand. Zamenzwering.* C. W.

N.

Nacht. Doode ligchamen van geëxecuteerden moeten gedurende den nacht in stilte begraven worden. C. W. 29.

Niet omschrevene misdaden. In het straffen en beoordeelen van dezelve, moet de regter zich
schik-

R E G I S T E R.

schikken naar de Artikelen van het tegenwoordig Wetboek, die met de gepleegde misdrijven het meest overeenkomen. C. W. 17.

0.

Officiëren van de geneeskundige dienst. Zijn aan het tegenwoordig Crimineel Wetboek onderworpen. C. W. 2.

Onbehoorlijke verteringen te maken. Is strijdig met de militaire discipline. R. K. 26.

Ondergeschiktheid. Van den mindere aan den meerdere, is de ziel en het wezen van de militaire dienst. C. W. 80. R. K. 1. Zie ook *Subordinatie*.

Onder-inspecteurs van de administratie. Zie *Inspecteurs*. C. W.

Onder-officiëren. Volgens dit tegenwoordig Wetboek worden ook de korporaals als zoodanig aange-merkt. C. W. 2.

Oneerbiedig gedrag door woorden en gebaren. Van minderen jegens meerderen, is eene overtreding tegen de militaire discipline. R. K. 16.

Ongemakken. Moeten door elken militair geduldig gedragen worden. R. K. *Inleiding*. 5.

Ongezonde stoffen. Hoe het vermengen derzelve met het meel, aan veldbakkers gestraft moet worden. C. W. 202.

On-

R E G I S T E R.

Ontrouwe administratie van 's Lands goederen.

Wordt volgens het tegenwoordig Crimineel Wetboek gestraft, alshoon de schuldigen geene militairen zijn. C. W. 5.

Ontrouwe en kwade administratie. Waarin dezelve bestaat, aan wien en op welke wijze zulks gestraft moet worden. C. W. 195, 196, 197, 198, 199, 200, 201, 202, 203, 204, 205, 206, 207, 208 en 209.

Ontslagene militairen. In welk geval en gedurende welken tijd, zij, na het bekomen van hun ontslag uit de dienst, nog onderworpen blijven aan de straffen in het tegenwoordig Crimineel Wetboek bepaald. C. W. 4.

Ontvreemding van 's Lands goederen. Door geëmploijeerden bij de armee gepleegd, wordt volgens het tegenwoordig Crimineel Wetboek aan de bedrivers gestraft, alshoon zij geene militairen zijn. C. W. 5. Hoedanig gestraft moet worden aan geëmploijeerden in de magazijnen, of bij het voeren. C. W. 199.

Oost- en Westindische bezittingen. Het tegenwoordig Crimineel Wetboek heeft in dezelve gelijke kracht van wet, als hier te Lande. C. W. 214. In welk geval en met welke bepalingen, ten aanzien van de bepaalde straffen, door het Gouvernement aldaar, eenige veranderingen kunnen worden gemaakt. *Aldaar.*

Opgelegde straf of correctie. Het niet onderwerpen

R E G I S T E R.

pen aan dezelve, is eene overtreding tegen de krijgstucht. R. K. 11.

Opstand. Hetzelve te verwekken, of zich daartegen niet te verzetten, hoedanig dat gestraft moet worden. C. W. 81, 82 en 83.

Orde. De hoogstmogelijke is een bestanddeel van de militaire krijgstucht. R. K. *Inleiding.* 1.

Orders Het verzuimen of niet opvolgen derzelve uit losheid of onachtzaamheid, is strijdig met de krijgstucht. R. K. 10.

Overtredingen tegen de krijgstucht. Worden altoos zwaarder gestraft, wanneer zij onder de wapenen, dan buiten de dienst bedreven worden. R. K. 2.

P.

Paarden. Zie *Cavaleristen. Desertie.*

Pardon. Genade. Het roepen om *pardon* of *genade*, door militairen, bij executiën van doodvonnissen, onder de wapenen aangeheven wordende, is strafbaar, zelfs met den kogel. C. W. 84.

Partijschappen. Mogen onder geene militairen plaats hebben. R. K. *Inleiding.* 3.

Portiers van vestingen. In hunne qualiteit misdoende, zijn aan de straffen, bij het tegenwoordig Crimineel Wetboek bepaald, onderworpen. C. W. 5.

Pro-

R E G I S T E R.

Protest tegen de overgave eener stad. Moet schriftelijk geschieden. C. W. 59.

Proviandmeesters of veldbakkers. Op welke wijze zij gestraft moeten worden, wanneer zij 's Lands granen en brandstoffen, te hunnen profijte, verkoopen. C. W. 201. Wanneer zij het meel met ongezonde stoffen vermengen. 202. Of het meel vervalschen met eene soort van mindere qualiteit. 203. Wanneer zij ontrouw plegen in het gewigt of de maat van de rations brood of andere vivres. 204. Wanneer zij willens en wetens vleesch uitdeelen, dat volgens de wetten en reglementen verboden is. 205. Wanneer zij willens en wetens besmet vee doen slagten en het vleesch uitdeelen. 206. Wanneer zij door onachtzaamheid graan, meel of andere vivres laten bederven. 207.

Provooststraf. In wat gevallen en op welk eene wijze dezelve ten uitvoer wordt gebragt. C. W. 48, 49, 50, 99, 102, 104.

Q.

Nihil.

R.

Rapport ter ontlasting, door eene aangevallene schildwacht gedaan. In welke gevallen hetzelfde *al of niet*

REGISTER.

niet te zijner ontlasting of verdediging kan worden aangenomen. C. W. 213.

Recruten. Wanneer zij gerekend worden aan het tegenwoordig Crimineel Wetboek onderworpen te zijn. C. W. 2.

Redeneren tegen gegevene orders. Is strijdig met de subordination en strafbaar. C. W. 80. R. K. 3.

Reglementen van politie. Zijn ook betrekkelijk tot het tegenwoordig Reglement van krijgstuicht. R. K. 27.

Regtvaardigheid. Moet voor elken militair het rigtsnoer zijner daden zijn. R. K. *Inleiding.* 3.

Rieten. Bepaling der dikte van de zoodanige, die tot het toedienen van rietslagen gebruikt mogen worden. C. W. 35.

Rietslagen. Door wien en op welk eene wijze die straf wordt uitgevoerd. C. W. 35. Wordt aan geene onder-officieren opgelegd, dan na voorafgegangene degradatie. 36. Aan geene gemeenen, dan met ontneming van de kokarde, en tot geen hooger getal, dan een honderd slagen. 41. Het getal staat of in het vonnis uitgedrukt, of aan de discretie van officieren-commissarissen. 43.

Roepen om pardon of genade, door militairen, met de executie van een doodvonnis belast. Is strafbaar, zelfs met den kogel. C. W. 84.

Roepen, schreeuwen, valsche tijdingen en geruchten verzinnen en verspreiden, tot ontmoediging van het volk van oorlog, of tot het doen ontstaan

van

R E G I S T E R.

van verwarring , is verraad plegen , en wordt ook als zoodanig gestraft. C. W. 64, 65.

Ronselen en spioneren. Zijn verraderlijke handelingen. Ook worden als zoodanig gestraft allen , die manschappen aanwerven voor vijandelijke mogendheden , of daaraan medepligtig zijn. C. W. 73 en 74. Allen , die in de armee den vijand als spion dienen of gediend hebben. 75. Allen , die opzettelijk aan den vijand afteekeningen van fortificatiën bezorgen. 76 en 77. Allen , die zonder verlof , of zonder militaire kleeding , eenige vesting buiten den gewonen weg naderen , of zich tusschen de voorposten vinden laten. 78 en 79.

S.

Schaden. Door baldadigheden aan burgers toegebracht , kunnen door inhouding van gedeelten der soldijen vergoed worden. R. K. 7.

Schildwachten , op hunnen post iemand kwetsende of doodende , en met eede getuigende , dat zij zulks te hunner verdediging tegen den aanvaller hebben gedaan , strekt zulks te hunner ontlasting. C. W. 213. In welk geval zij tot een' eed niet vermogen toegelaten te worden. *Aidaar.* Welke straffen zij incurreren , die hunne posten verlaten. C. W. 91. Die op hunne posten dronken of slapende bevonden worden. 92 en 98. Die het
con-

REGISTER.

consigne veranderen , en orders verzwijgen. 93.
Welke straffen zij verdienen, die schildwachten op hunne posten aanvallen of beleedigen door woorden of daden. 102 en 103. In welke gevallen zij zich aan overtredingen tegen de krijgstuicht schuldig maken. R. K. 15.

Slagen , eene militaire straf, die op onderscheidene wijzen wordt opgelegd en uitgeoefend. C. W. 34.
Zie ook *Stokslagen* , *Rietslagen* en *Klingslagen*.

Sluiten aan handen en voeten. In welke gevallen die straf wordt uitgeoefend aan gedetineerden en veroordeelden. 48. Het moet niet te naauw of te langdurig geschieden. C. W. 51.

Soldijen kunnen tot vergoeding van toegebragte schaden bij gedeelten worden ingehouden. R. K. 7.

Spioneren. Zie *Konselen en spioneren*. C. W.

Spionnen zich bij het leger gevoegd hebbende. Zijn strafbaar volgens het tegenwoordig Crimineel Wetboek, ofschoon zij geene militairen zijn. C. W. 6.

Stedelijke regeringen. In welke gevallen kennis gegeven moet worden van de vonnissen, aan militairen ter executie gelegd. C. W. 44.

Stokheknechts. Moeten , bij de executiën van strafvonnissen , de veroordeelden met stokken slaan, het haar afsnijden en buiten de poort geleiden. C. W. 44.

Stokslagen met wejjaging als schelm uit de dienst.
Door wien en op welk eene wijze die straf

REGISTER.

wordt uitgevoerd. C. W. 35. Wordt aan geene onder-officieren opgelegd, dan na voorafgegane degradatie. 36. Aan geene gemeenen, dan met weggaging als schelm uit de dienst, en tot geen hooger getal, dan van een honderd slagen. 40. Het getal staat, of in het vonnis uitgedrukt, of aan de discretie van de officieren-commissarissen. 43. Zij wordt geïncurreerd door wervers, die personen tot de dienst aannemen, zonder bewijs van ontslag. 106. *Idem*, aan onder-officieren en soldaten, die voor de eerste maal, in tijd van vrede, deserteren en gearresteerd worden. 134. *Idem*, die zulks voor de tweede maal bedrijven en zich aangeven. 137. Ook zij, die in tijd van vrede met de kleine monteringstukken deserteren. 140 en 142. *Idem*, die onder-officier kommandant van de wacht zijnde, deserteert. 149. Aan allen, die gepoogd hebben, in tijd van vrede te deserteren, met afneming der kokarde. 156. *Idem*, wanneer zij binnen een uur buiten het garnizoen of kantonement in hunne desertie verhinderd zijn geworden. 157. Aan onder-officieren en soldaten, die met opzet het verblijf van een' deserteur verzwijgen. 165. Aan hen, die wel afspraak tot desertie gemaakt, doch het feit echter niet volvoerd hebben. 170. Aan hen, die in de kazernen, of stallingen, eenige goederen aan hunne kameraden ontstelen. 191. *Idem*,
die

R E G I S T E R.

die hunne wapenen of kleederen, hun van 's Lands wege gegeven, verkoopen of verpanden, enz. *Idem*, aan onder-officieren en soldaten, die opzettelijk valsche opgaven doen van betalingen, leveranciën en getal van manschappen, rations, vivres en fouragie. 195 en 196. Aan zulken, die falsiteit plegen in eenig bewind over 's Lands penningen. 200.

Storm. De kommandant, eene belegerde vesting overgeevende, zonder een' storm te hebben uitgestaan, pleegt verraad. C. W. 57.

Strafboeken. Moeten bij de compagniën der korpsen aangelegd en gehouden worden. R. K. 54. Tot wat einde dezelve moeten dienen, en wat er in moet aangeteekend worden. *Aldaar*.

Straffen. Bepaling van de zoodanige, die, uit hoofde van overtredingen tegen de krijgstucht, kunnen worden opgelegd aan officieren van allen rang. R. K. 28. Aan onder-officieren. 29. Aan soldaten, tamboers, pijpers en halvemaanblazers. 30.

Straffen van misdaden. Algemeene bepalingen omtrent het straffen van misdaden, zoo aan militairen, door den militairen regter, als aan gecasseerde militairen, door den burgerlijken regter. C. W. 19—25.

Strooperijen. Door militairen bij de armee, op marsch gepleegd wordende aan de woningen, veldgewassen

REGISTER.

en andere bezittingen der vreedzame ingezetenen. Hoe en op welke wijze gestraft moeten worden. C. W. 175, 176, 177, 178, 179, 180 en 181.

Strop, of de galg. Eene infamerende straf zijnde, vermag aan geene militairen opgelegd of uitgevoerd worden, dan nadat zij vóór de executie uit de dienst gecasseerd, gedegradeerd, en uit den militairen stand vervallen verklaard zijn geworden. C. W. 28. Zij wordt uitgeoefend aan allen, die eenige stad, sterkte, vesting, plaats of post bij verraad aan den vijand overgeven. 55. Aan elken kommandant van eene belegerde plaats, die, zonder of tegen het advijs van den krijgsraad, de hem toebetrouwde plaats overgeeft of verlaat. 56. Aan alle tot de armee behoorende personen, die zonder bevoegdheid inundatiën verhinderen of aftappen, of andere middelen van defensie tegen den vijand tegengaan of nutteloos maken. 61. *Idem*, aan hen, die zonder last van hunnen superieur, of zonder gewigtige redenen, kanon, mortier, of ander oorlogstuig vernagelen, bederven, wegwerpen, of onbruikbaar maken. 62. Aan alle wagenknechts en voerlieden, die tijdens een gevecht, zonder last, de strengen lossnijden, of den artillerietrein breken, of onbruikbaar maken. 63. Aan allen, die bij de armee geplaatst, door geroep of geschreeuw, verwarring onder de troepen te weeg

R E G I S T E R.

weeg brengen. 64. Aan allen , die in een leger , of belegerde stad , tijdingen verzinnen en verspreiden , om het volk te verleiden , te misleiden , of te ontmoedigen. 65. Aan elken kommandant of schildwacht , die bij de armee of in eene belegerde plaats opzettelijk eene valsehe order of consigne overgeeft , waardoor de veiligheid der plaats in gevaar gebragt kan worden. 66 en 91. *Idem* , aan elken kommandant , die opzettelijk aan zijn' opvolger verzwijgt , de aan hem medegedeelde wezenlijke ontdekkingen. 67. Aan elken kommandant van eene patrouille , die met opzet nalaat te voldoen aan de hem gegevene orders , en het ontdekte verborgen houdt of verkeerdelijk rapporteert. 68. Aan allen , die het geheim van den post , of de orders , en het antwoord aan den vijand openbaren. 69. Aan allen , die , tot de armee behoorende , zonder last , met den vijand corresponderen. 70. Aan allen , die manschappen aanwerven voor vijandelijke mogendheden , of daaraan medepligtig zijn. 73 en 74. Aan allen , die in de armee als spionnen den vijand dienen of gediend hebben. 75. Aan allen , die , ter begunstiging van den vijand , door omkoopning zich laten vervoeren tot het afteekenen van kampementen en fortificatiën. 76 en 77. Aan allen , die langs ongewone wegen tot een legerkamp , belegerde stad of plaats naderen. 78. Aan allen , die tusschen de voorposten der legers ,

REGISTER.

enz., zonder militaire kleeding, noch order van hunnen superieur gevonden worden. 79. Aan alle officieren en onder-officieren, het kommando hebbende over eenigen post, wanneer zij hunnen post trouweloos verlaten. 90. Aan elke schildwacht, die in de nabijheid van den vijand, of van eene belegerde plaats, dronken of slapende bevonden wordt. 92. *Idem*, aan allen, die tot de armee behoorende, naar den vijand deserteren. 107. Ook zij, die gepoogd hebben, dat anderen zulks zouden doen. 108. Aan allen, die zonder schriftelijken last, de grensliënen overschrijden, om met den vijand gemeenschap te houden; of zich buiten eene belegerde stad of plaats begeven. 109 en 110. Aan alle officieren en onder-officieren en schildwachten, die, op de voorposten geplaatst, van daar naar den vijand deserteren. 111. Aan alle militairen, die andere militairen tot desertie naar den vijand verleiden, of medepligtig zijn aan het verbergen en begunstigen van deserteurs. 112 en 113. Aan allen, die zich als hoofden van complotten tot desertie naar den vijand hebben kenbaar gemaakt. 114 en 115. Aan allen, die in tijd van oorlog, zonder verlof, 24 uren na het appèl absent blijven. 120. Ook zij, die in een kampement, zonder verlof, over de gestelde grenslijn naar de zijde van den vijand overgaan. 121. Aan allen, die, in tijd van oorlog, 48 uren boven hunnen verloftijd

R E G I S T E R.

tijd wegblijven. 122. Aan allen, die in tijd van oorlog een' ander' verleiden tot desertie uit de armee of eene belegerde plaats, of zoodanige deserteurs verbergen, begunstigen, enz. 124 en 125. Aan allen, die zich als hoofden van complotten tot bevordering van desertie in tijd van oorlog doen kennen. 126, 128. Aan onder-officieren en soldaten, die met geladen geweer deserteren. 150. Aan allen, die onder een' valschen naam zich bij een ander korps engageren. 154. *Idem*, aan de hoofden van complotten tot desertie. 166. Aan allen, die tot de armee behoorende, vreedzame ingezetenen moedwillig wonden, verminken of mishandelen. 172. Aan allen, die zonder order van hunne superieuren, magazijnen, gebouwen, bosschen, te veld staande granen en andere publieke eigendommen in brand steken, of de woningen en bezittingen der bewoners plunderen of verwoesten. 173 en 174. *Idem*, aan hen, die op den marsch de ingezetenen van hun vee, gevogelte en andere eetwaren berooven, gepaard gaande met braak. 176, 177, 178, 179 en 181. Ook aan officieren, die zich als hoofden van geweldenaars en stroopers doen kennen. 183. Aan allen, die willens en wetens gestroopte goederen koopen of verbergen. 184. Aan schildwachten, die goederen stelen, aan hunne bewaaring toevertrouwd. 188. Aan hen, die ten dienste

R E G   T E R.

van den vijand amunitie van oorlog aan den Lande ontrooven. 190.

Subordinatie. Is het wezen en de ziel van de militaire dienst. Waarin dezelve bestaat en gelegen is, en op welk eene wijze die pligt door elken militair moet uitgeoefend worden. C. W. 80. R. K. 3. Zie ook *Ondergeschiktheid.*

T.

Taptoe. Zich buiten dienst na het slaan derzelve op de straat te vertoonen, strijdt tegen de krijgstucht. R. K. 13.

Territoir van het Rijk. Militaire regters zijn bevoegd, om misdadigers buiten hetzelfde te bannen. C. W. 22.

Terughomst van desertie. In welke gevallen zulks een' deserteur geheel of gedeeltelijk van straf bevrijdt. C. W. 154, 136, 137, 142, 160.

Titulaire rang. Het tegenwoordig Wetboek is niet betrekkelijk tot officieren, alleen dien rang hebbende, ten zij dan dat zij tot eenige militaire dienst gebruikt worden. C. W. 3.

Toevallige dronkenschap. Kan verzachting van straf, op de opzettelijke dronkenschap gesteld, ten gevolge hebben. C. W. 16, en R. K. 15.

REGISTER.

U.

Uitblijven boven den verloftijd. Is in tijd van vrede eene overtreding tegen de krijgstucht. R. K. 17.

Uitdeelaers of bewaarders van vivres of fouragies. Zie *Magazijnmeesters.* C. W.

Uitdeelaers van vivres of fouragies. In hunne qualiteit misdoende, zijn aan de straffen, in het tegenwoordig Crimineel Wetboek bepaald, onderworpen. C. W. 5.

Uitleiden. Het uitleiden van veroordeelden moet door stokkeknachts geschieden. C. W. 44.

Uitvoering der bevelen zonder tegenspraak. Is een bestanddeel van de militaire krijgstucht. R. K. *Inleiding.* 1. R. K. 3.

V.

Valsche beschuldiging, gesterkt door een' eed. Aan welke straffen zij zich onderworpen maken, die zich zulk een misdrijf veroorloven. C. W. 212.

Valsche opgave der betalingen, leveranciën, of getal van manschappen en rations, willens en wetens gedaan. Hoe gestraft moet worden aan officieren. C. W. 195, 196. Hoe aan onder-officieren en minderen. *Aldaar.*

R E G I S T E R.

- Valsche verlofpassen.* Welke straf zij incurreren, die zich van dezelve op eenigerhande wijze bedienen. C. W. 104.
- Vee, gevogelte.* Op welk eene wijze het rooven dezer eigendommen gestraft moet worden. C. W. 175, 176, 177, 178 en 179.
- Veldbakkers.* Zie *Proviandmeesters of veldbakkers.* C. W.
- Veldleger in tijd van oorlog.* Het tegenwoordig Crimineel Wetboek is betrekkelijk tot allen, die tot hetzelfde behooren, alshoewel geene militairen zijnde. C. W.
- Verantwoordelijk.* In welk geval de kommanderende officieren zulks zijn voor de conduites hunner onderhoorigen. R. K. 4.
- Verlies van voorregten, aan gedegradeerden toegerekend.* Tot welke voorregten zich hetzelfde uitstrekt. C. W. 46.
- Verligting van straf.* In welke gevallen zulks door regters toegestaan kan worden. C. W. 53.
- Verlofpassen.* Zie *Valsche verlofpassen.* C. W.
- Verraad.* Moet met den dood gestraft worden. C. W. 55. Het wordt gepleegd door elken kommandant, die eene belegerde stad of plaats, zonder of tegen het advijs van den krijgsraad, aan den vijand overgeeft of verlaat. 56. *Idem*, wanneer hij, zonder een' storm uitgestaan te hebben, of door het schieten van bres, of gebrek genoodzaakt te zijn, de plaats overgeeft. 57, 58, 59. Het wordt gepleegd

REGISTER.

pleegd door allen, die onderwaterzettingen, tot afwering van den vijand, verhinderen of aflappen.

61. Door allen, die opzettelijk eenig kanon, of oorlogstuig vernagelen, bederven, wegwerpen, of onbruikbaar maken.

62. Door voerlieden, die zonder last den artillerie-trein moedwillig breken of onbruikbaar maken.

63. Door allen, die geroep of geschreeuw maken, om schrik onder de troepen te verwekken.

64. Door allen, die door het verzinnen en verspreiden van valsche geruchten of tijdingen, het volk van oorlog trachten te verleiden, of te ontmoedigen.

65. Door elken kommandant of schildwacht, die in de nabijheid van den vijand moedwillig valsche of verkeerde orders of consigne geeft, of bij de aflossing de ontdekkingen niet mededeelt.

66 en 67. Door elken kommandant van eene patrouille op recognoscering uitgezonden, die de orders, hem gegeven, nalaat, of het ontdekte verborgen houdt, of verkeerdelijk rapporteert.

68. Door allen, die het geheim van een' post, of de orders, en het antwoord aan den vijand openbaren, en met hem corresponderen.

69 en 70. Door allen, die door opzet, gebrek aan vivres, fouragies, geschut, amunitie, en andere defensie-middelen, ter begunstiging des vijands, veroorzaken.

71 en 72.

Verschooning of verontschuldiging. In welke gevallen zulks verligting van straf kan te weeg brengen.

REGISTER.

- C. W. 53. Waarin die verligting van strafvermogen te bestaan. 54.
- Vervallen-verklaring van den militairen stand.* Heeft altoos plaats, vóór het uitoefenen van infamerende straffen aan militairen. C. W. 20 en 21.
- Vestingen.* Portiers van de poorten derzelve, in hunne qualiteit misdoende, zijn onderworpen aan de straffen in dit tegenwoordig Crimineel Wetboek bepaald. C. W. 5.
- Vigilantie.* Het niet betoonen van vigilantie, bij alarm, bij appèllen, wachten, exercitiën, inspectiën, monsteringen, is strijdig met de krijgstucht. R. K. 12.
- Vloeken en zweren.* Is strijdig met de krijgstucht, en moet door den militairen stand worden nagelaten. R. K. *Inleiding.* 2.
- Voerlieden in militaire dienst zijnde.* In die qualiteit misdoende, zijn aan de straffen in dit tegenwoordig Crimineel Wetboek bepaald, onderworpen. C. W. 5. Wanneer zij zonder noodzaak de strengen der trekpaarden afsnijden, plegen zij verraad. 63.
- Voorgeven van ziekte, of andere beletselen, wanneer een verlofganger boven den bepaalden tijd is weggebleven.* Moet ten genoeg van de regters bewezen worden, waar te zijn. C. W. 214.
- Voorlezing der Krijgsartikelen.* Maakt de recruten

ten

REGISTER.

ten aan het tegenwoordig Crimineel Wetboek dadelijk onderworpen. C. W.

Voorschriften van algemeen regt. Moeten in het bewijs der misdaden, door militairen gepleegd, door de regters in acht genomen worden. C. W. 210.

Vrouwen, bij het leger geadmitteerd. Zijn, wanneer zij misdoen, aan de straffen bij het tegenwoordig Crimineel Wetboek bepaald, onderworpen. C. W. 6.

Vrijstelling of verligting van straf op het ontdekken van complotten tot desertie, door medepligtigen. In welke gevallen zulks door de regters verleend mag worden. C. W. 171.

W.

Wal. Het krijgsvolk te water, met het krijgsvolk te lande, aan den wal gemeenschappelijk in dienst gesteld zijnde, is hetzelfde, gedurende die dienst, aan het tegenwoordig Crimineel Wetboek onderworpen. C. W. 8.

Water en brood. In welke gevallen gedetineerden daarmede moeten gevoed worden. C. W. 48. Het moet bij tusschenpoozingen, en niet met benadeeling van de gezondheid geschieden. 51.

Wederkeerige achtung toedragen. Is de pligt van mi-

R E G I S T E R.

militairen omtrent elkander. R. K. *Inleiding*. 3.
Wegblijven boven den bepaalden verloftijd. De oorzaak daarvan moet ten genoegen der registers blijken. C. W. 214.

Wejjagen als een cerlooze schelm. Op welk eene plaats en wijze deze straf met afsnijding van het haar wordt verrigt. C. W. 44. Aan wien het vonnis ten uitvoer gebragt moet worden. 141, 162, 165, 175, 177, 182, 183, 191, 194, 195 en 200.

Weigeren van orders. Welke straffen zij incurreren, die weigeren, om de aan hen gegevene orders te gehoorzamen, en nalaten. C. W. 95, 96, 99, 100 en 101.

Werklieden in 's Lands magazijnen en arsenalen. In hunne qualiteit misdoende, zijn onderworpen aan de straffen in het tegenwoordig Crimineel Wetboek bepaald. C. W. 5.

Werktoeren aan de chambrée, en het reinigen derzelve. Aan wien dat werk, bij wijze van straf, moet worden opgelegd. C. W. 46.

Wervers met militairen rang. Zijn, gedurende den tijd hunner commissie, aan het tegenwoordig Crimineel Wetboek onderworpen. C. W. 2.

Wervers van manschappen. Welke straffen zij incurreren, die militairen aannemen, onvoorzien van eene akte van ontslag. C. W. 106.

Woor-

R E G I S T E R.

Woordenwisselingen. Mogen met geen' militair gehouden worden, zoo lang hij dronken is en niet nuchteren is geworden. R. K. 5.

X en IJ.

Nihil.

Z.

Zamenzwering tot muiterij of opstand. Hetzelve te verwekken, of daarin deel te nemen, hoedanig zulks aan de hoofden en deelhebbers gestraft moet worden. C. W. 85, 86, 87, 88 en 89.

Zindelijkheid in kleeding en wapenen. Hetzelve uit luiheid of onachtzaamheid niet in acht te nemen, is strijdig met de krijgstucht. R. K. 19.

Zijdgeweer. Moet bij de aanzegging van arrest, door officieren worden afgegeven. R. K. 46. Moet bij het ontslag teruggegeven worden. 47.

11